

Нова українська школа

Оріон

Катерина Пономарьова

Мої досягнення

3
КЛАС

Тематичні діагностичні роботи
з української мови

ПЕРЕВІРЯЮ СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ з теми «Звуки і букви»

Варіант 1

 Гаджикові, Родзинці, Читалочці й Щебетунчикові цікаво, що ти знаєш про звуки і букви. Виконай їхні завдання.

Завдання 1.

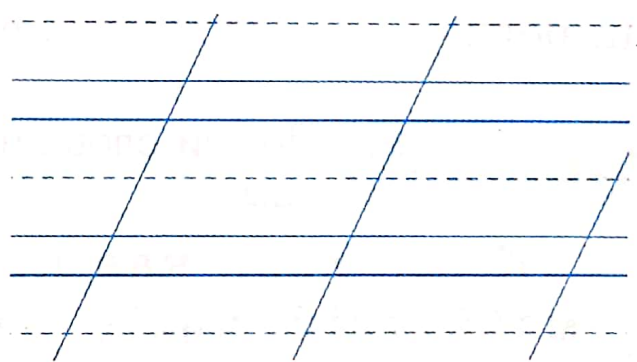
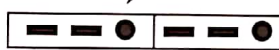
Визнач, якій звуковій схемі відповідають подані слова. Запиши їх під відповідною схемою.

площа

джміль

книжка

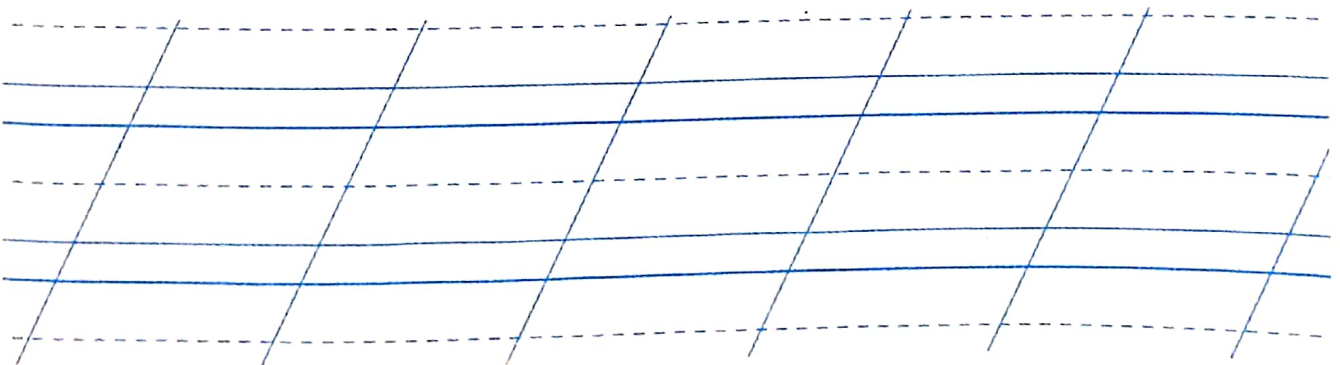
п'ять

Завдання 2.

Допоможи Щебетунчикові скласти меню його улюблених напоїв. Запиши назви напоїв в алфавітному порядку. Підкресли букви, які позначають м'які приголосні звуки.

Чай, вода, компот, сік, фреш, молоко, какао.

Завдання 3.

Утвори слова з **подовженими** приголосними звуками за зразком. Постав наголос в утворених словах.

Зразок: вітати — віта́ння.

жити — _____ читати — _____
знати — _____ година — _____

Завдання 4.

Зміні подані слова за зразком і запиши.

Зразок: береги — берег.

Обіди — _____, вужі — _____, вози — _____,
пирогои — _____, голуби — _____.

Завдання 5.

Поділи слова на склади для переносу за зразком.

Кіно, лев, кав'ярня, гудзик, бажання, майбутній, подія, сильний.

Завдання 6.

Добери до поданих слів перевірні слова і запиши за зразком.

Зразок: кігті — кіготь.

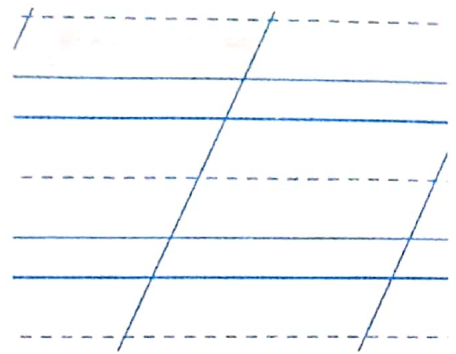
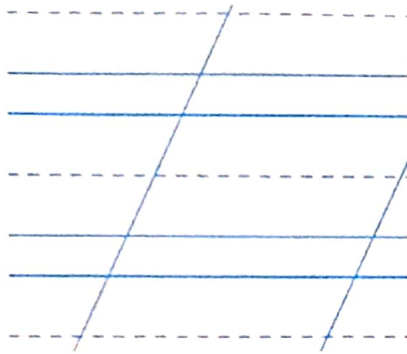
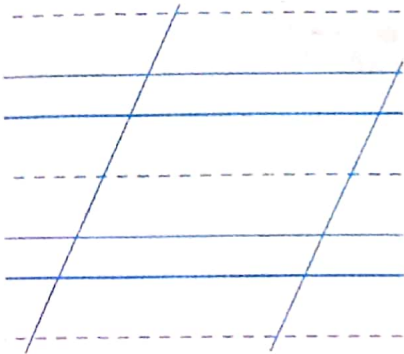
ні(х,г)ті

ле(х,г)кий

боро(д,т)ьба

Завдання 7.

Підпиши предмети, зображені на малюнках. Підкресли в словах букви, які позначають ненаголошені голосні [е], [и]. Добери до кожного слова перевірне і запиши під ним.

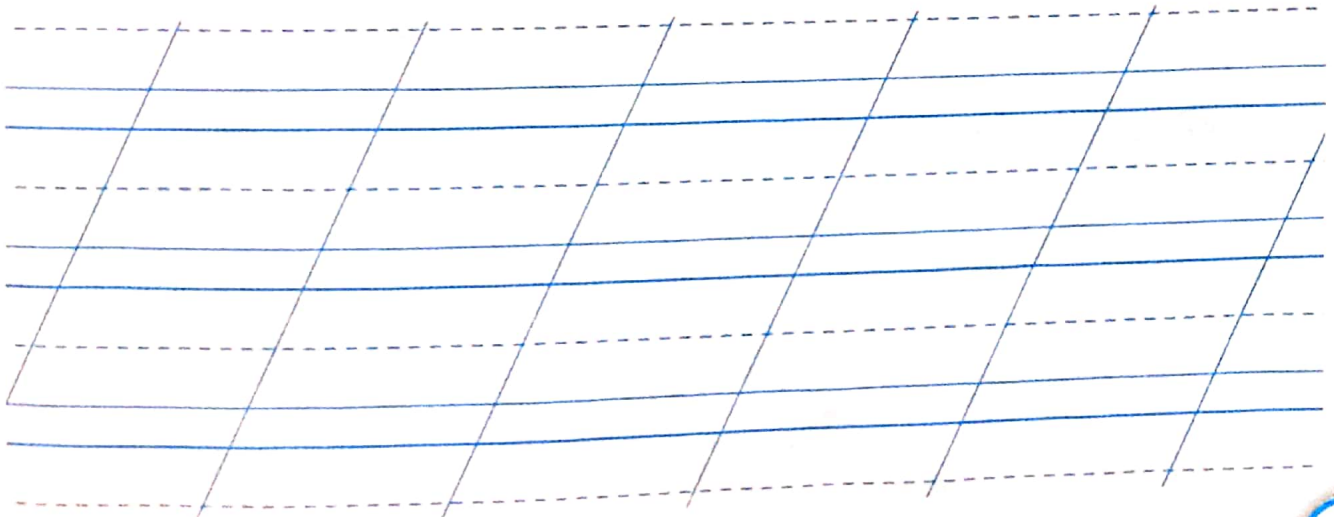
Завдання 8.

Прочитай речення. Встав пропущені слова. Перевір за орфографічним словником написання вставлених слів.

1. Підземний вид транспорту — _____ .
2. Перший день тижня — _____ .
3. Світлофор допомагає переходити _____ .

Завдання 9.

Пригадай, з яким настроєм ти зустрів/зустріла **перше вересня** цього навчального року. Напиши про це текст (3–4 речення).

Гаджикові, Родзинці, Читалочці й Щебетунчикові цікаво, що ти знаєш про звуки і букви. Виконай їхні завдання.

Завдання 1.

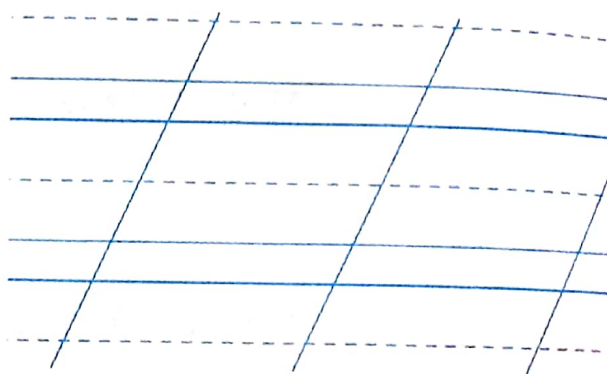
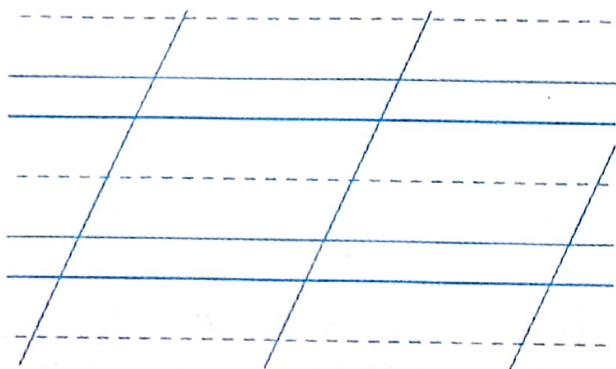
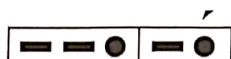
Визнач, якій звуковій схемі відповідають подані слова. Запиши їх під відповідною схемою.

літак

бджола

щока

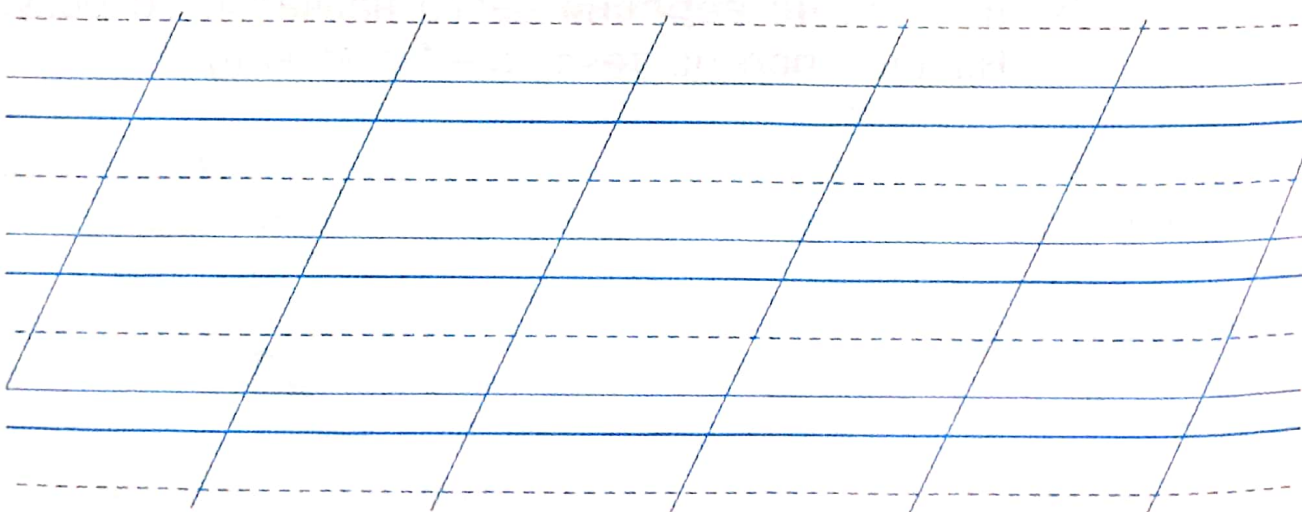
їжак

Завдання 2.

Допоможи Щебетунчикові скласти меню його улюблених страв. Запиши назви страв в алфавітному порядку. Підкресли букви, які позначають м'які приголосні звуки.

Млинці, пиріжки, картопля, сосиски, вареники, котлети, борщ.

Завдання 3.

Утвори слова з **подовженими** приголосними звуками за зразком. Постав наголос в утворених словах.

Зразок: *чекати* — *чекáння*.

кохати — _____ змагатися — _____
взути — _____ прощатися — _____

Завдання 4.

Зміні подані слова за зразком і запиши.

Зразок: *сади* — *сад*.

Дуби — _____, ножі — _____, роги — _____,
діди — _____, паровози — _____.

Завдання 5.

Поділи слова на склади для переносу за зразком.

Во|да, пальма, чайник, життя, двір, озеро,
під'їзд, подзвонив.

Завдання 6.

Добери до поданих слів перевірні слова і запиши за зразком.

Зразок: *нігті* — *ніготь*.

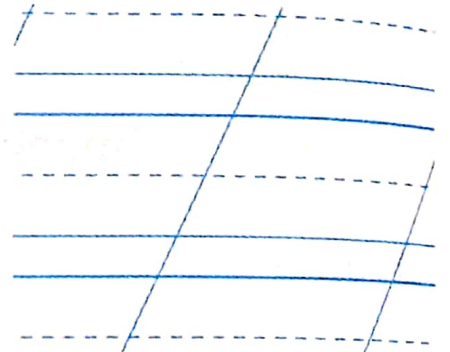
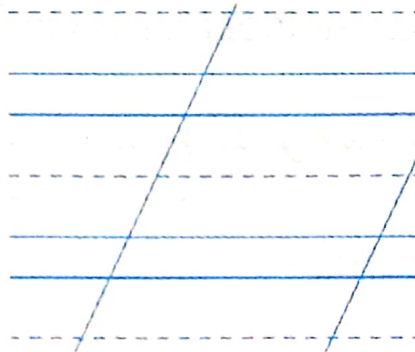
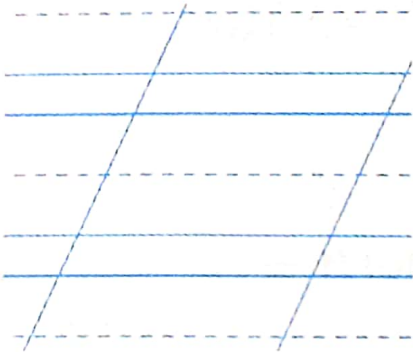
кі(х,г)ті

ми(х,г)тить

про(с,з)ьба

Завдання 7.

Підпиши предмети, зображені на малюнках. Підкресли в словах букви, які позначають ненаголошені голосні [е], [и]. Добери до кожного слова перевірне і запиши під ним.

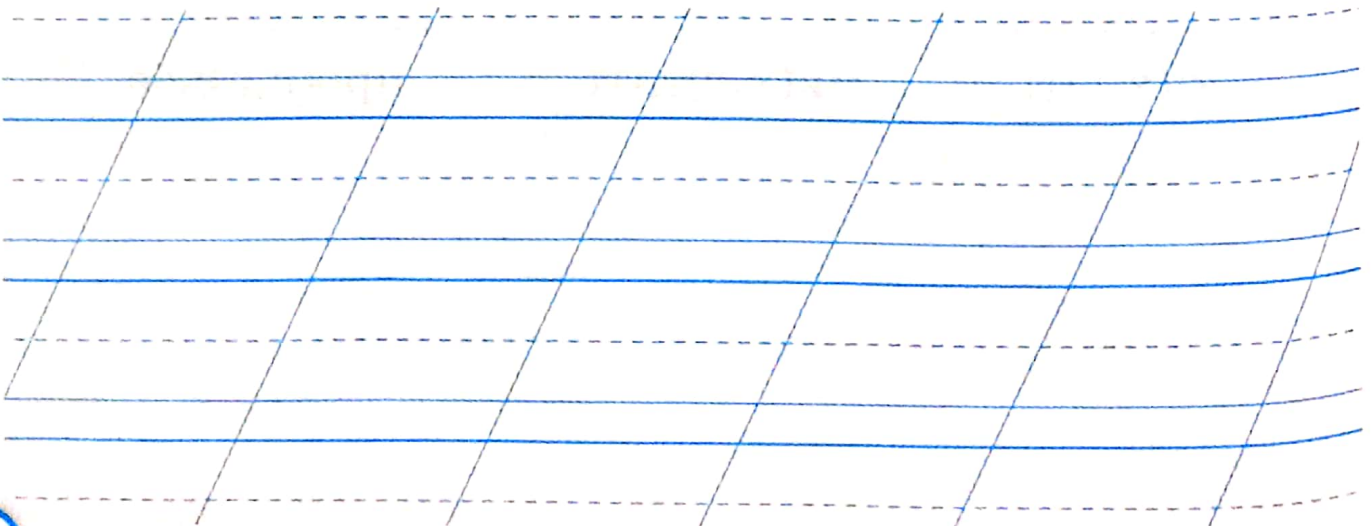
Завдання 8.

Прочитай речення. Встав пропущені слова. Перевір за орфографічним словником написання вставлених слів.

1. Останній день тижня — _____.
2. Діти дивилися виставу в ляльковому _____.
3. До класу зайшов _____ фізкультури.

Завдання 9.

Чи хотілося тобі йти до школи **першого вересня**? Чому? Напиши про це текст (3–4 речення).

ПЕРЕВІРЯЮ СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ з теми «Значення слова»

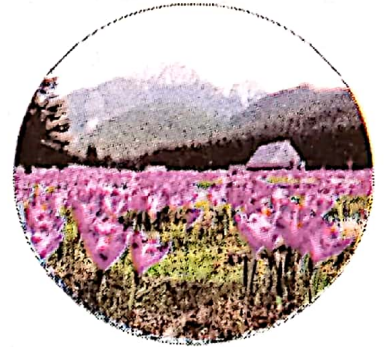
Варіант 1

 Гаджикові, Родзинці, Читалочці й Щебетунчикові цікаво, що ти знаєш про значення слів. Виконай їхні завдання.

Завдання 1.

Прочитай текст. Підкресли слова, які мають переносне значення.

У березні Карпати вкриваються фіолетовими озерцями. Це про весну сповіщає шафран. Так називають у Закарпатті крокуси. Вони застилають фіолетовим цвітом лісові галявини, гірські луки.

З інтернет-ресурсу

Завдання 2.

Прочитай жарт. Підкресли слова, вжиті в переносному значенні. Склади і запиши речення, вживаючи ці слова в **прямому** значенні.

- Кропива́ кусається? — запитала мала доня маму.
- Кусається!
- І гавкає?

Завдання 3.

ва. Добери до кожного синонім і запиши в другу колонку. Можеш скористатися довідкою.

У Карпатах росте червона рута. Це рослина, яку дуже люблять горяни.

У старій українській легенді розповідають, що вона лише раз на десять років зацвітає червоним кольором.

Коли дівчина знайде квітку й подарує юнакові, той буде завжди кохати її.

Довідка: розквітає, хлопцеві, розказують, любити, відшукає.

A large grid of handwriting practice lines. Each row consists of a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. The grid is tilted slightly to the right.

Завдання 4.

Випиши синоніми до поданих слів зі словника синонімів.

мама — _____

іти — _____

гарний — _____

Завдання 5.

Прочитай уривок з вірша. Знайди антоніми.
Запиши їх парами.

Два брати жили на світі.
Був один з них працюючий,
а другий — ледачий дуже...
Той хоробрий і правдивий,
той брехливий, полохливий.

Алла Свашенко

Завдання 6.

Знайди антоніми до поданих слів у словнику
антонімів і запиши.

правда — _____

добро — _____

мокрый — _____

світлий — _____

сумувати — _____

Завдання 7.

Покажи стрілочками, у якому рядку записані
синоніми, а в якому — антоніми.

спить, дримає

антоніми

засинає, прокидається

синоніми

Завдання 8.

Відгадай загадку. Визнач, скільки значень має слово-відгадка. Склади зі словом-відгадкою три речення, щоб у кожному воно мало інше значення, і запиши.

Мешкають вони у морі,
й на концерті бачиш їх,
а в небесному просторі
за ніч не злічити всіх!

Валентина Бутрім

Handwriting practice lines for task 8, consisting of a grid of blue and dashed lines.

Завдання 9.

Які зірки з попереднього завдання тебе зацікавили найбільше? Чому? Напиши про це текст (3–4 речення).

Handwriting practice lines for task 9, consisting of a grid of blue and dashed lines.

Варіант 2

Гаджикові, Родзинці, Читалочці й Щебетунчикові цікаво, що ти знаєш про значення слів. Виконай їхні завдання.

Завдання 1.

Прочитай текст. Підкресли слова, які мають переносне значення.

На схилах Карпат поміж густими лісами стеляться полонини. Навесні вони рясно вкриваються цілющими травами. Трави зацвітають і приваблюють різними кольорами й запахами. Карпати щедро дарують їх людям.

З інтернет-ресурсу

Завдання 2.

Прочитай жарт. Підкресли слова, вжиті в переносному значенні. Склади й запиши речення, вживаючи ці слова в **прямому** значенні.

- Хмарка насупилась? — запитав Юрасик бабусю.
- Насупилась!
- І заплакала?

Blank handwriting practice lines consisting of solid top and bottom lines and a dashed middle line, with vertical lines forming columns for writing.

Завдання 5.

Прочитай уривок з вірша. Знайди антоніми. Запиши їх парами.

День і ніч брати сварились
і ніколи не мирились.

Все, що перший будував,
другий миттю руйнував.

Алла Свашенко

Завдання 6.

Знайди антоніми до поданих слів у словнику антонімів і запиши.

спека — _____

брудний — _____

ситий — _____

говорити — _____

їхати — _____

Завдання 7.

Покажи стрілочками, у якому рядку записані синоніми, а в якому — антоніми.

лізе, повзе

антоніми

зліз, виліз

синоніми

Завдання 8.

Відгадай загадку. Поясни, скільки значень має слово-відгадка. Склади зі словом-відгадкою три речення, щоб у кожному воно мало інше значення, і запиши.

І лікарю, і швачці
добре відомі.
Побачиш їх в лісі
і в кожному домі.
Валентина Бутрім

Handwriting practice area with a grid of blue lines and a dashed midline.

Завдання 9.

Пригадай, яка тварина має голки. Напиши про неї текст (3–4 речення).

Handwriting practice area with a grid of blue lines and a dashed midline.

ПЕРЕВІРЯЮ СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ з теми «Будова слова»

Варіант 1

 Гаджик, Родзинка, Читалочка і Щебетунчик хочуть перевірити, що ти знаєш про будову слова. Виконай їхні завдання.

Завдання 1.

Прочитай речення. Встав пропущені слова — назви професій. Підкресли в кожному реченні **спільнокореневі** слова. Познач у них корінь.

1. Рибу ловлять _____.
2. Хворих лікують _____.
3. Вугілля в шахтах добувають _____.

Завдання 2.

Прочитай текст. Підкресли слова, споріднені зі словом **ріст**. Познач у них корінь.

— Трояндо, яка ти прекрасна! Певно, такі квітки ростуть у чарівних краях, у чарівних садах і з чарівних росточків. Але хто посадив той росток перед моїм вікном?

Зірка Мензатюк

Завдання 3.

Утвори від слова **друг** слова до кожної колонки й запиши.

СПІЛЬНОКОРЕНЕВІ СЛОВА

ФОРМИ СЛОВА

Завдання 4. Підкресли слова, у яких є префікс, і познач його.

Розумний, роздавати, страшний, сказати,
задуманий, залізо, прибіг, принцеса.

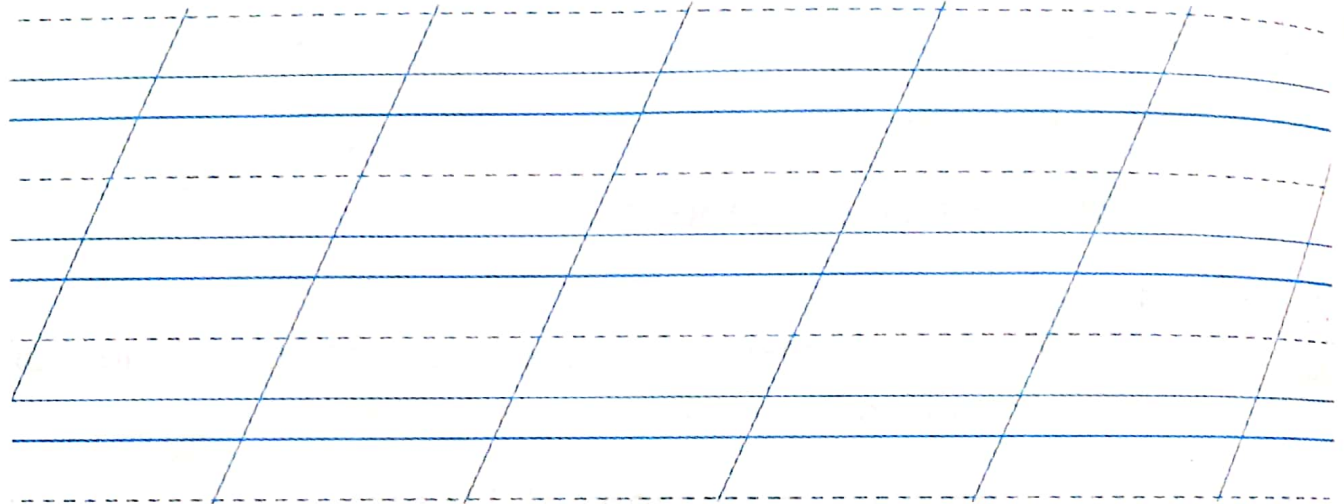
Завдання 5.

Запиши сполучення слів без дужок. Підкресли службові слова й познач префікси.

небо (без)хмар — (без)хмарне небо

(без)сонна ніч — ніч (без)сну

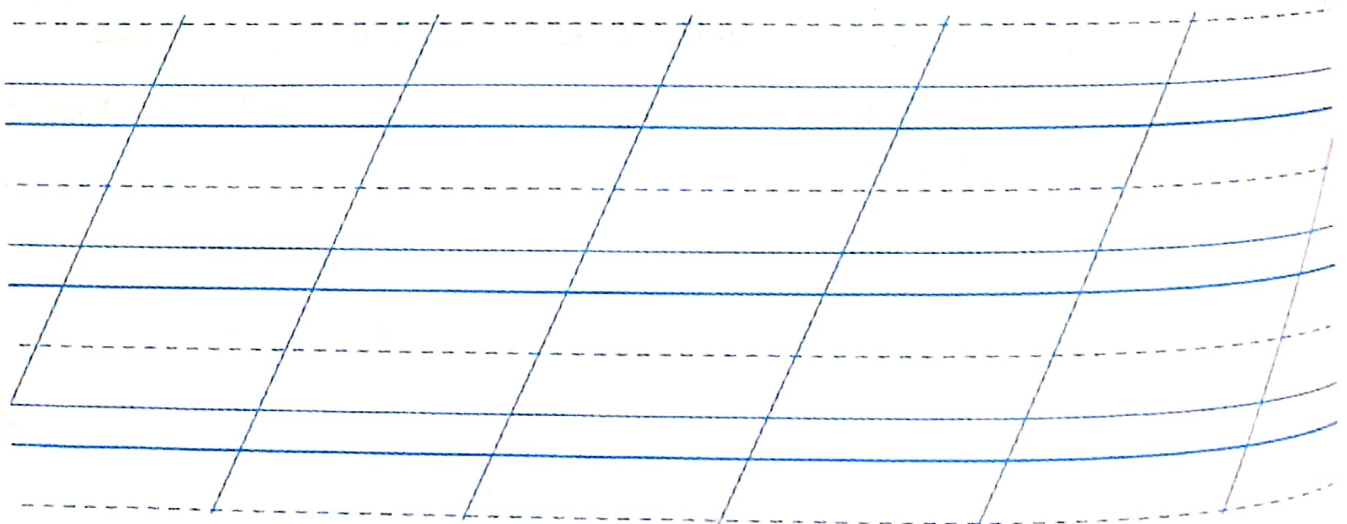
людина (без)турбот — (без)турботна людина

Завдання 6.

Утвори слова з префіксом з- або с- від поданих слів і запиши.

Пекти, варити, терти, кинути, їсти, хитрувати,
робити.

Завдання 7.

Розбери слова за будовою.

земля

зимовий

безмежний

Завдання 8.

Прочитай текст. Підкресли орфограми.

Над землею пропливають важкі хмари. Тріщить мороз. Льодом затягнуло озеро.

Завдання 9.Добери **перевірні** слова до поданих слів і запиши. Встав пропущені букви.

т__мніти — _____

н__бесний — _____

с__ніє — _____

д__мок — _____

бл__щить — _____

зат__хає — _____

Завдання 10.Утвори за допомогою суфіксів **пестливі** і **згрубілі** слова від поданих. Виділи суфікс в утворених словах.

вітер — _____

холодний — _____

Завдання 11.

Напиши текст про зиму, використовуючи слова з попереднього завдання (3–4 речення).

 Гаджик, Родзинка, Читалочка і Щебетунчик хочуть перевірити, що ти знаєш про будову слова. Виконай їхні завдання.

Завдання 1.

Прочитай речення. Встав пропущені слова — назви професій. Підкресли в кожному реченні **спільнокореневі** слова. Познач у них корінь.

1. На тракторі працює _____
2. У футбол грають _____
3. За садом доглядає _____

Завдання 2.

Прочитай текст. Підкресли слова, споріднені зі словом **друг**. Познач у них корінь.

У затишному лісі всі звірі дружать між собою. Проте лисичка з вовком не змогли подружитися. Вони не віталися і все робили на зло одне одному. Не дружніми були їхні стосунки.

З народної казки

Завдання 3.

Утвори від слова **сніг** слова до кожної колонки й запиши.

СПІЛЬНОКОРЕНЕВІ СЛОВА

Blank handwriting lines for writing words related to the root 'сніг'.

ФОРМИ СЛОВА

Blank handwriting lines for writing different forms of the word 'сніг'.

Завдання 4.

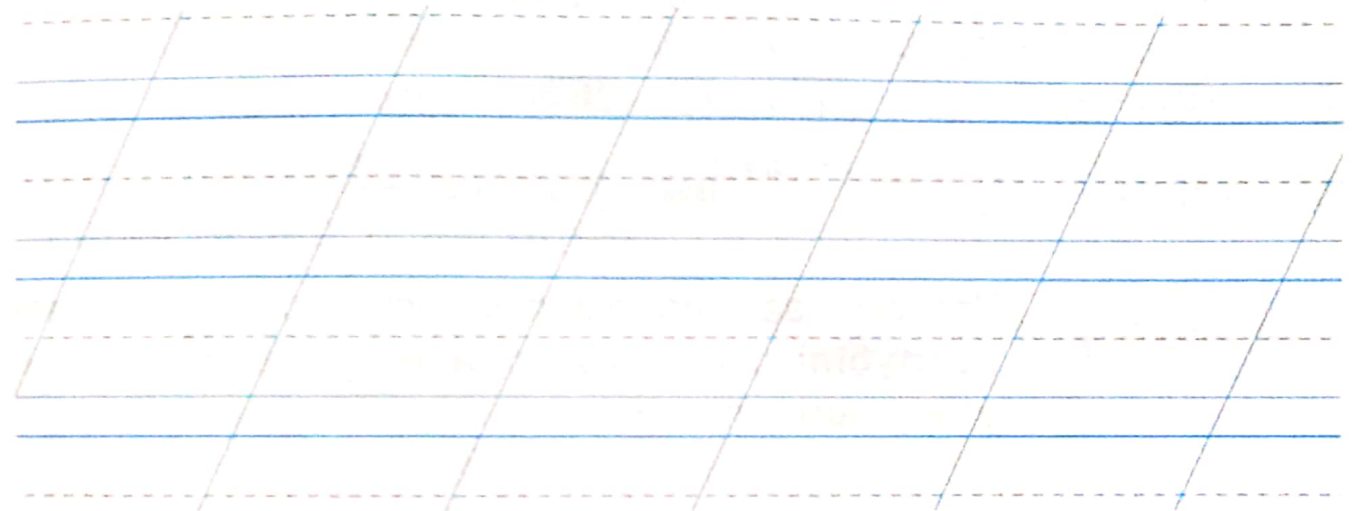
Підкресли слова, у яких є **префікс**, і познач його.

Предмет, премудрий, намалювати, намисто, спитати, скрипка, розетка, розказати.

Завдання 5.

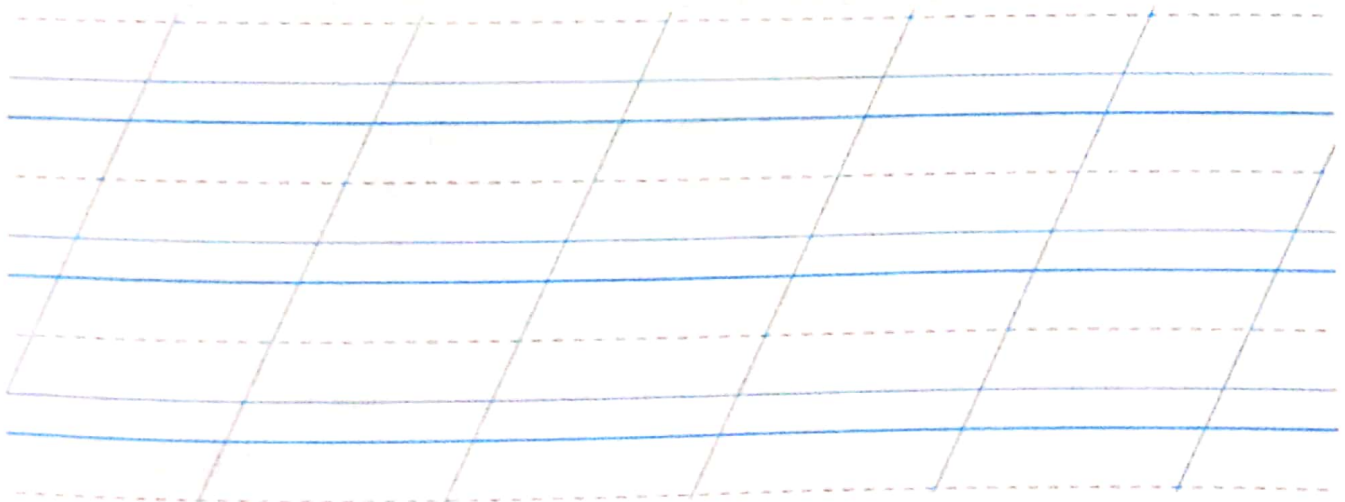
Запиши сполучення слів без дужок. Підкресли **службові слова** і познач **префікси**.

(без)межне море — море (без)меж
людина (без)страху — (без)страшна людина
(без)домний собака — собака (без)дому

Завдання 6.

Утвори слова з префіксом **з-** або **с-** від поданих слів і запиши.

Хилити, їхати, копати, топтати, бити, питати, рівняти.

Завдання 7.

Розбери слова за будовою.

школа

красивий

підводний

Завдання 8.

Прочитай текст. Підкресли орфограми.

Мороз скував землю. Все озеро
вкрилося крижаною ковдрою. На
льоду зробили велику ковзанку.

Завдання 9.Добери **перевірні** слова до поданих слів і запиши. Встав пропущені букви.

с _ ло — _____ св _ сток — _____
л _ сток — _____ гр _ чаний — _____
м _ довий — _____ зм _ ритися — _____

Завдання 10.Утвори за допомогою суфіксів **пестливі** і **згрубілі** слова від поданих. Виділи суфікс в утворених словах.

мороз — _____
страшний — _____

Завдання 11.

Напиши текст про зиму, використовуючи слова з попереднього завдання (3–4 речення).

Blank handwriting lines for writing a text about winter, consisting of multiple sets of three horizontal lines (top, middle, bottom) with a dashed midline.

ПЕРЕВІРЯЮ СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ з теми «Іменник»

Варіант 1

Гаджик, Родзинка, Читалочка і Щебетунчик цікавляться, що ти знаєш про іменники. Виконай їхні завдання.

Завдання 1.

Випиши з тексту іменники у дві колонки.

Тріщав сильний мороз. Івась повісив на березі сало. І зразу підлетіли синички, горобці, снігурі. Але червоногруді пташки полетіли геть. Вони їдять тільки зерно й насіння.

НАЗВИ ІСТОТ

НАЗВИ НЕІСТОТ

Завдання 2.

Утвори назви **неістот** від поданих іменників і запиши.

пісняр — _____

музикант — _____

сценаристка — _____

піаніст — _____

скрипаль — _____

Завдання 3.

Спиши речення. Вибери з дужок потрібні букви.
Підкресли **власні** назви.

На (Ч,ч)еркащині в (С,с)елі (К,к)ра-
сенівка стоїть пам'ятник (С,с)иладчеві
(І,і)вану (П,п)іддубному.

Завдання 4.

Добери до поданих іменників **власні** назви
і запиши.

річка _____

гори _____

місто _____

країна _____

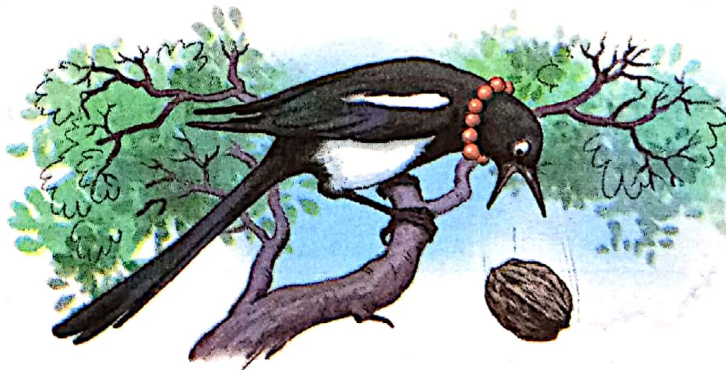
кішка _____

брат _____

Завдання 5.

Випиши з вірша іменники в **три** колонки. Допиши
в кожену колонку своє слово.

Сорока носила волоський горіх,
та випав із дзьоба він їй, як на сміх.
На дерево сіла вона й скрекотала:
— Смачного горішка я не скуштувала!
Любов Відута

ЧОЛОВІЧИЙ РІД | **ЖІНОЧИЙ РІД** | **СЕРЕДНІЙ РІД**

Завдання 6. Утвори іменники від поданих слів і запиши.

радісний — _____

малювати — _____

красивий — _____

садити — _____

літній — _____

знати — _____

Завдання 7.

Прочитай речення. Випиши в колонку іменники, вжиті у формі **множини**. Постав їх у формі **однини** й запиши в другу колонку.

На партах купами навалено різноманітні штучні наїдки й напої: сухарики, шоколадні батончики, жувальні гумки.

За Іваном Андрусяком

Завдання 8.

Підкресли слова, які **не** змінюються за числами.

Зима, дітвора, сніг, ковзани, мороз, санки.

Завдання 9.

Напиши текст про розваги дітей узимку (3–4 речення). Використовуй слова, підкреслені в попередньому завданні.

Варіант 2

Гаджик, Родзинка, Читалочка і Щебетунчик цікавляться, що ти знаєш про іменники. Виконай їхні завдання.

Завдання 1.

Випиши з тексту іменники у дві колонки.

Жив на світі хлопчик Тарас. Він любив співати пісні. Співав хлопець про сонце, квіти, трави. Птахи й звірі також були в його піснях.

З календаря «Дванадцять місяців»

НАЗВИ ІСТОТ

НАЗВИ НЕІСТОТ

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Завдання 2.

Утвори назви **неістот** від поданих іменників і запиши.

школярка — _____

підводник — _____

лікар — _____

аптекарька — _____

спортсмен — _____

Завдання 3.

Спиши речення. Вибери з дужок потрібні букви. Підкресли **власні** назви.

На (П,п)олтавщині в (С,с)елі (Б,б)огданівка жила і працювала (Х,х)удожниця (К,к)атерина (Б,б)ілокур.

Завдання 4.

Добери до поданих іменників **власні** назви і запиши.

село _____

озеро _____

країна _____

собака _____

папуга _____

бабуся _____

Завдання 5.

Випиши з вірша іменники в **три** колонки. Допиши в кожену колонку своє слово.

Лиха зима сховається,
а сонечко прогляне.
Сніжок води злякається,
тихенько тануть стане.

Леонід Глібов

ЧОЛОВІЧИЙ РІД | **ЖІНОЧИЙ РІД** | **СЕРЕДНІЙ РІД**

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Завдання 6.

Утвори іменники від поданих слів і запиши.

сильний — _____

фарбувати — _____

морозний — _____

пиляти — _____

вітряний — _____

вітати — _____

Завдання 7.

Прочитай речення. Випиши в колонку іменники, вжиті у формі **множини**. Постав їх у формі **однини** й запиши в другу колонку.

Зараз восьма година вечора. У вікна до бабусі зазирають сусіди: лисиці, ведмеді, лосі...

Саша Кочубей

Завдання 8.

Підкресли слова, які **не** змінюються за числами.

Магазин, одяг, джинси, шорти, футболки, куртки.

Завдання 9.

Напиши текст про свій улюблений одяг (3–4 речення). Використовуй слова, підкреслені в попередньому завданні.

ПЕРЕВІРЯЮ СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ з теми «Прикметник»

Варіант 1

 Гаджикові, Родзинці, Читалочці й Щебетунчикові цікаво, що ти знаєш про прикметники. Виконай їхні завдання.

Завдання 1.

Випиши з тексту прикметники. Запиши в дужках питання, на які вони відповідають.

Він завжди привозив з мандрів щось цікаве: була у квартирі величезна рожева мушля із Чорного моря, був японський пузатий божок, був справжній бумеранг...

За Лесею Ворониною

Завдання 2.

Добери до кожного іменника прикметник з довідки і запиши.

Україна _____

літо _____

океан _____

Довідка: *глибокий, посушливе, рідна.*

Завдання 3.

Зміни сполучення слів за числами і запиши.

ОДНИНА

зимове свято

небезпечна дорога

МНОЖИНА

дорогі прикраси

жовті листки

Завдання 4.Прочитай сполучення слів. Встав пропущені закінчення. Над прикметниками познач їх **рід**.

чист _____ повітря

кімнати _____ рослина

кам'ян _____ будинок

Завдання 5.

Знайди в тексті помилки і виправ їх.

Осінь приберегла для горобини гаряче барви.

Навіть зима не наважилася зірвати чудова намисто.

Завдання 6.Щебетунчик поділився своїми спостереженнями з друзями. Доповни його розповідь **прикметниками** й запиши їх.

Спочатку до нашої годівниці прилетіла

_____ синиця. Схопила у дзьоб

_____ зернятко. Почала його дзьобати.

Потім підлетіли зграйкою _____ горобці.

Завдання 7.

них слів і запиши.

Хмара (яка?) _____

Друг (який?) _____

Завдання 8.

Допоможи Читалочці вибрати з поданих слів синоніми, а Щебетунчикові — антоніми. Запиши їх у відповідні рядки.

Хоробрий, високий, кривий, сміливий, рівний, безстрашний, низький.

СИНОНІМИ: _____

АНТОНІМИ: _____

Завдання 9.

Прочитай сполучення слів. Підкресли прикметники, вжиті у **переносному** значенні.

золотий браслет

золотий характер

залізне серце

залізне колесо

Завдання 10.

Напиши текст про погоду за вікном (3–4 речення). Використай прикметники.

Варіант 2

Гаджикові, Родзинці, Читалочці й Щебетунчикові цікаво, що ти знаєш про прикметники. Виконай їхні завдання.

Завдання 1.

Випиши з тексту прикметники. Запиши в дужках питання, на які вони відповідають.

Те, що трапилося далі, було схоже на химерний сон. Голубий папуга побачив, як до залу в'їхали довжелезні блакитні вагони. Біля дверей вагонів утворилися суцільні живі клубки.

За Лесею Ворониною

Завдання 2.

Добери до кожного іменника прикметник з довідки і запиши.

Київ _____

місто _____

річка _____

Довідка: широка, великий, красиве.

Завдання 3. Зміни сполучення слів за числами і запиши.

ОДНИНА

зелений ліс

безмежне море

МНОЖИНА

красиві слова

радісні дівчата

Завдання 4.

Прочитай сполучення слів. Встав пропущені закінчення. Над прикметниками познач їх **рід**.

блакитн _____ небо

швидк _____ потяг

народн _____ пісня

Завдання 5.

Знайди в тексті помилки і виправ їх.

Зима закутала снігом зелена ялини.

Білий ковдра вкрила кущі і дерева.

Завдання 6.

Щебетунчик поділився своїми спостереженнями з друзями. Доповни його розповідь **прикметниками** і запиши їх.

На небі з'явився _____ місяць.

Навколо нього сяяли _____ зірки.

Потім насунула _____ хмара. І стало

темно.

Завдання 7.

Добери якомога більше прикметників до поданих слів і запиши.

Небо (яке?) _____

Кішка (яка?) _____

Завдання 8.

Допоможи Читалочці вибрати з поданих слів **синоніми**, а Щебетунчикові — **антоніми**. Запиши їх у відповідні рядки.

Вихований, широкий, солодкий, ввічливий, вузький, чемний, кислий.

СИНОНІМИ: _____

АНТОНІМИ: _____

Завдання 9.

Прочитай сполучення слів. Підкресли прикметники, вжиті у **переносному** значенні.

кам'яний замок

кам'яний погляд

холодне повітря

холодне серце

Завдання 10.

Напиши текст про сьогоднішній ранок (3–4 речення). Використай прикметники.

ПЕРЕВІРЯЮ СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ з теми «Дієслово»

Варіант 1

 Гаджик, Родзинка, Читалочка і Щебетунчик хочуть дізнатися, що тобі відомо про дієслова. Виконай їхні завдання.

Завдання 1. Прочитай прислів'я. Підкресли дієслова.

1. Добро все переможе.
2. Поспішиш — людей насмішиш.
3. Хто сіє вітер — пожне бурю.

Завдання 2. Запиши пропущені букви в дієсловах.

вони граю _____ ти милує _____

він купає _____ ти умиває _____

вона сміє _____ ти дізнає _____

Завдання 3. Прочитай речення. Підкресли дієслова. Познач над кожним його час за зразком.

теп. ч. мин. ч. майб. ч.

Зразок: *читає — читав — буде читати.*

1. Читалочка вивчила багато загадок.
2. Щебетунчик стане космонавтом.
3. Родзинка полюбила кросворди.
4. Гаджик цікавиться різними відкриттями.

Завдання 4.

Спиши текст, змінивши час виділених дієслів на минулий.

Засвітить ясне сонце. **Дихне** теплий вітерець.
Зацвітуть проліски. **Задзвенить** спів пташок.

Завдання 5.

Спиши текст, розкривши дужки.

(Не)ламайте дерев, (не)робіть надрізів на стовбурах. (Не)розводьте в лісі вогнище. (Не)знищуйте зелених насаджень. (Не)розорюйте пташиних гнізд.

Завдання 6.

Прочитай речення. Випиши дієслова з іменниками, що з ними зв'язані.

1. Український народ поважає захисників Вітчизни.
2. Калину бабуся зриває після перших заморозків.
3. З вирію повертаються перелітні птахи.

Завдання 7.

З поданих дієслів випиши спочатку **синоніми**, а потім — **антоніми**.

Сёрдитися, знайти, злитися, загубити, лютувати.

Завдання 8.

Підкресли сполучення слів, у яких дієслово вжите в **переносному** значенні. Склади речення з кожним із них і запиши.

Сміється сонце; пливе качка; дзвенить пісня; змайстрували годівниці; накрив туман; мчить спортсмен.

Завдання 9.

Перебудуй текст, замінивши дієслова **антонімами**. Запиши утворений текст. Доповни його ще 2–3 реченнями.

Похолодніло. Зникли комахи. Птахи відлітають у вирій. Завмирають ліси й садки.

Варіант 2

Гаджик, Родзинка, Читалочка і Щебетунчик хочуть дізнатися, що тобі відомо про дієслова. Виконай їхні завдання.

Завдання 1. Прочитай прислів'я. Підкресли дієслова.

1. Хто не робить, той не їсть.
2. Книга вчить, як на світі жить.
3. Добро перемагає зло!

Завдання 2. Запиши пропущені букви в дієсловах.

він умиває _____

ти змагає _____

вони сваря _____

ти турбує _____

вона усміхає _____

ти знаходи _____

Завдання 3. Прочитай речення. Підкресли дієслова. Познач над кожним його час за зразком.

мин. ч. теп. ч. майб. ч.

Зразок: *написав — пише — напише.*

1. Читалочка прочитала багато книжок.
2. Щебетунчик розкаже скоромовку.
3. Родзинка розгадала складний кросворд.
4. Гаджик вивчає українську мову.

Завдання 4.

Спиши текст, змінивши час виділених дієслів на **майбутній**.

Насунула чорна хмара. **Заховалось** сонце. **Повіяв** холодний вітер. **Пішов** густий дощ.

Завдання 5.

Спиши текст, розкривши дужки.

(Не)біжіть під час переходу вулиці. Ви можете (не)помітити машину. А водій (не)встигне загальмувати. (Не)кричіть на вулицях. (Не)відволікайте увагу водіїв.

Завдання 6.

Прочитай речення. Випиши дієслова з іменниками, що з ними зв'язані.

1. Весняне сонце зігріває землю.
2. Бабуся приготувала смачний чай для онуків.
3. На вербі з'явилися пухнасті котики.

Завдання 7.

З поданих дієслів випиши спочатку **синоніми**, а потім — **антоніми**.

Хихикати, купувати, сміятися, продавати, реготати.

Завдання 8.

Підкресли сполучення слів, у яких дієслово вжите в **переносному** значенні. Склади речення з кожним із них і запиши.

Прийшло тепло; цвітуть проліски; біжать струмки; прокинулась земля; тоне сніг; щебечуть пташки.

Завдання 9.

Перебудуй текст, замінивши дієслова **антонімами**. Запиши утворений текст. Доповни його ще 2–3 реченнями.

Сідає сонце. Небо темнішає. Загоряються яскраві зірки. Починається довга ніч.

ПЕРЕВІРЯЮ СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ з теми «Частини мови»

Варіант 1

Гаджикові, Родзинці, Читалочці й Щебетунчикові цікаво, що ти знаєш про частини мови. Виконай їхні завдання.

Завдання 1.

Пригадай, які частини мови відповідають на подані питання. Наведи приклади цих частин мови і запиши за зразком.

Зразок: *хто?* — іменник — олень.

що робить? — _____

скільки? — _____

що? — _____

який? — _____

Завдання 2.

Прочитай речення. Встав пропущені числівники.

1. Тиждень має _____ днів.

2. Рік триває _____ місяців.

3. У квітні _____ днів.

4. Доба має _____ години.

КВІТЕНЬ						
ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Завдання 3.

Спиши сполучення слів, розкривши дужки.
Підкресли **прийменники**.

(з)риває (з)дерева
(на)писав (на)сторінці
(з)їхав (з)гірки
(за)ховався (за)деревом

Завдання 4.

Доповни речення пропущеними словами. Підкресли іменники — **власні** назви.

Мене звати _____ .

Мені _____ років.

Мій день народження _____ .

Моїх друзів звати _____ .

Завдання 5.

Утвори іменники від поданих дієслів і запиши.

знати — _____

бігати — _____

навчатись — _____

їсти — _____

змагатись — _____

їздити — _____

Завдання 6.

Утвори сполучення слів, додавши прийменники.

книжка _____ столі

квіти _____ вікном

розмовляє _____ телефону

знайшли _____ інтернеті

Завдання 7.

Спиши речення, розкривши дужки. Напиши над кожним словом, яка це частина мови.

(Д,д)ніпро — найбільша (Р,р)ічка в (У,у)країні.

Завдання 8.

Добери якомога більше прикметників до поданого слова й запиши. Скористайся світлиною.

Дощ (який?) _____

Завдання 9.

Напиши текст про дощ (3–4 речення). Використай слова з попереднього завдання.

Варіант 2

Гаджикові, Родзинці, Читалочці й Щебетунчикові цікаво, що ти знаєш про частини мови. Виконай їхні завдання.

Завдання 1.

Пригадай, які частини мови відповідають на подані питання. Наведи приклади цих частин мови і запиши за зразком.

Зразок: що? — іменник — книжка.

хто? — _____

що робить? — _____

який? — _____

скільки? — _____

Завдання 2.

Прочитай речення. Встав пропущені числівники.

1. Мені _____ років.

2. У нашому класі _____ учнів.

3. Кожна пора року триває _____ місяці.

4. Рік має _____ пори року.

Завдання 3.

Спиши сполучення слів, розкривши дужки.
Підкресли **прийменники**.

(по)плив (по)річці
(під)їхав (під)будинок
(з)робив (з)паперу
(у)війшов (у)кімнату

Завдання 4.

Доповни речення пропущеними словами.
Підкресли іменники — **власні** назви.

Мене звати _____ .

Мені _____ років.

Мій день народження _____ .

Моїх друзів звати _____ .

Завдання 5.

Утвори іменники від поданих дієслів і запиши.

взувати — _____

рибалити — _____

робити — _____

плавати — _____

читати — _____

стрибати — _____

Завдання 6.

Утвори сполучення слів, додавши прийменники.

зустрівся _____ другом

прийшли _____ школи

грали _____ стадіоні

взяти _____ бібліотеці

Завдання 7.

Спиши речення, розкривши дужки. Напиши над кожним словом, яка це частина мови.

(К,к)иїв — найбільше (М,м)істо в (У,у)країні.

Завдання 8.

Добери якомога більше прикметників до поданого слова і запиши. Скористайся світлю.

Вітер (який?) _____

Завдання 9.

Напиши текст про вітер (3–4 речення). Використай слова з попереднього завдання.

ПЕРЕВІРЯЮ СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ з теми «Речення»

Варіант 1

 Гаджик, Родзинка, Читалочка і Щебетунчик цікавляться, що ти знаєш про речення. Виконай їхні завдання.

Завдання 1.

Прочитай вірш. Підкресли спонукальне речення.

Тихесенько вечір на землю спадає,
і сонце сідає в темнесенький гай.
Ой сонечко ясне, невже ти втомилось,
чи ти розгнівилось? Іще не лягай!

Володимир Самійленко

Завдання 2.

Прочитай речення. Перебудуй його на **питальне** і **спонукальне**. Запиши утворені речення.

Друзі подорожували Україною.

Завдання 3.

Прочитай жарт. Знайди речення зі звертанням. Підкресли звертання.

- Мамо, сьогодні вчитель питав увесь клас. І ніхто, крім мене, не відповів.
- А що ж він питав?
- Хто розбив вікно?
- Ну, а ти що сказав?
- Сказав, що вікно розбив я.

Завдання 4.

Прочитай слова. Склади і запиши **два** речення, щоб ці слова були звертаннями.

Сергійко, Ніна Іванівна.

Завдання 5.

Прочитай речення. Підкресли головні і другорядні члени.

У різних куточках світу стоять пам'ятники Тарасові Шевченку.

Пам'ятник Тарасові Шевченку у Вашингтоні, столиці США

Завдання 6.

Прочитай текст. Випиши речення, якому відповідає така схема.

...

Соня очам своїм не повірила. Дівчинка навчалася в третьому класі. Вона давно не вірила в усіляких казкових істот. Але зараз вона сама бачила... За вікном пролетіло волохате чудовисько.

За Сашком Дерманським

Завдання 7.

Склади речення за поданою схемою і запиши.

Де? _____ який? _____ .

Завдання 8.

Утвори словосполучення зі слів поданого речення і запиши. Підкресли **головне слово** в кожному з них.

На небі з'явився срібний місяць.

Завдання 9.

Прочитай словосполучення. Постав питання від головного слова до залежного.

мрія (_____ ?) давня

хочеться (_____ ?) мені

вірю (_____ ?) в чудеса

Завдання 10.

Напиши текст (3–4 речення), використовуючи словосполучення з попереднього завдання.

Варіант 2

Гаджик, Родзинка, Читалочка і Щебетунчик цікавляться, що ти знаєш про речення. Виконай їхні завдання.

Завдання 1.

Прочитай вірш. Підкресли спонукальне речення.

Сонечко за день находилось, стомилось.
Прилягло на хмарку і заснуло.
Прийшов дід Вечір,
накинув ковдру на плечі.
— Спи, сонечко, спи.

Анатолій Камінчук

Завдання 2.

Прочитай речення. Перебудуй його на **питальне** і **спонукальне**. Запиши утворені речення.

Друзі читають книжки.

Завдання 3.

Прочитай жарт. Знайди речення зі звертанням. Підкресли звертання.

Учителька запитала:

— Андрійку, якого роду слово *яйце*?

— Ще невідомо, — відповів учень.

— Чому?

— Бо не знаємо, хто з нього виплутиться: півень чи курка...

Завдання 4.

Прочитай слова. Склади і запиши **два** речення, щоб ці слова були звертаннями.

Марійка, Іван Степанович.

Завдання 5.

Прочитай речення. Підкресли головні і другорядні члени.

У різних куточках світу живуть українці.

Українці в Канаді

Завдання 6.

Прочитай текст. Випиши речення, якому відповідає така схема.

_____ ... _____

Соня увійшла в ліс. Дівчинка почала гукати свого друга. Та її слабкий голос розчинився в гущавині. Дівчинка боязко просувалася хащами. Тим часом у лісі зовсім стемніло.

За Сашком Дерманським

Завдання 7.

Склади речення за поданою схемою і запиши.

Звідки? які? .

Завдання 8.

Утвори словосполучення зі слів поданого речення і запиши. Підкресли **головне** слово в кожному з них.

На вулиці світить весняне сонце.

Завдання 9.

Прочитай словосполучення. Постав питання від головного слова до залежного.

велосипед (?) новий

купили (?) мені

кататися (?) з друзями

Завдання 10.

Напиши текст (3–4 речення), використовуючи словосполучення з попереднього завдання.

ПЕРЕВІРЯЮ СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ з теми «Текст»

Варіант 1

Гаджикові, Родзинці, Читалочці й Щебетунчикові цікаво, що ти знаєш про текст. Виконай їхні завдання.

Завдання 1.

Визнач, якому типу тексту відповідає кожний із заголовків. Покажи стрілочками.

Київ навесні

РОЗПОВІДЬ

Київ — гордість
нашої країни

ОПИС

Історичні місця
в Києві

МІРКУВАННЯ

Завдання 2.

Спиши текст, виправивши його недолік.

Ялина — хвойне дерево. Замість
листя у ялини хвоїнки. Тому гілки
ялини густі й колючі. Живе ялина
до двохсот років.

Handwriting practice lines consisting of multiple horizontal blue lines for copying the text.

Завдання 3.

Прочитай тексти. Визнач, який із них — есе.
Познач його .

У Щебетунчика сьогодні чудовий настрій.
Він привітно всміхається. Говорить усім
приємні слова.

Який чудовий у мене сьогодні настрій.
Душа аж співає! Хочеться всім усміхатися,
говоритиприємні слова. Хоч би ніхто мені
його не зіпсував.

Завдання 4.

Прочитай текст. Запиши, з якою **метою** він
написаний.

Народне свято Івана Купала припадає на початок
липня. Цього дня трави й квіти набирають найбіль-
шої сили. А опівночі, за народним повір'ям, цвіте
папороть. Дівчата в цей день плели вінки з квітів
і трав і пускали їх на воду.

Із журналу «Пізнайко»

Завдання 5.

Визнач, який це текст — **художній, діловий чи
науково-популярний**. Запиши свою відповідь.

Шановна Олено Іванівно!

Прошу відпустити сьогодні мого сина Петренка
Максима з останнього уроку на спортивні змагання
з футболу.

12 травня

З повагою — І. В. Петренко

Завдання 6. Прочитай текст. Склади і запиши його план.

Навесні на даху нашої хати оселилися лелеки. Вони наносили сухого гілля, м'якої трави і вимостили розкішне гніздо.

Незабаром у птахів вивелося п'ятеро пташенят. Вони жадібно розкривали дзьобики й просили їсти. Батьки по черзі літали на болото і приносили дітям корм.

Молоді лелеки швидко підрости, навчилися літати. А восени лелеча сім'я полетіла у вирій.

Завдання 7.

Напиши текст «**Мій брат**» або «**Моя сестра**» (3–4 речення). Якщо у тебе їх немає, то напиши, чи хочеш мати.

Варіант 2

Гаджикові, Родзинці, Читалочці й Щебетунчикові цікаво, що ти знаєш про текст. Виконай їхні завдання.

Завдання 1.

Визнач, якому типу тексту відповідає кожний із заголовків. Покажи стрілочками.

Чому туристи
їдуть до Києва

РОЗПОВІДЬ

Ми побували
в зоопарку

ОПИС

Краса
ботанічного саду

МІРКУВАННЯ

Завдання 2.

Спиши текст, виправивши його недолік.

Береза — дуже красиве дерево. У берези білий стовбур. Навесні березу прикрашають сережки. А восени з берези падає дрібненьке насіння. З нього проростають молоді берези.

Завдання 3

Прочитай тексти. Визнач, який із них — есе.
Познач його .

Родзинка забула виконати домашнє завдання. У неї був поганий настрій. Їй було соромно перед учителькою й однокласниками.

Як я могла забути про домашнє завдання? Так соромно признатися в цьому вчительці. А не сказати — значить обманути її. Що ж робити?

Завдання 4.

Прочитай текст. Запиши, з якою **метою** він написаний.

Травень і червень — пора збирання лікарських трав. Листя, траву та квіти збирають під час цвітіння. Листя зрізають ножом чи ножицями або зривають руками. Траву зрізають серпом чи ножом. Кращою тарою для рослин є кошики і маленькі дерев'яні ящики.

За Юрієм Старостенком

Завдання 5.

Визнач, який це текст — **художній, діловий** чи **науково-популярний**. Запиши свою відповідь.

Шановні батьки!

Ваш син Самійленко Вадим 14 травня пропустив заняття в школі. Повідомте, будь ласка, причину його відсутності.

15 травня

З повагою — Марія Іванівна

